

Kerndoelen: hoe kunnen ze beter?

Vakverenigingen van leraren zijn betrokken bij de actualisatie van de kerndoelen. Vijf vragen aan **Ebrina Smallegange** (voorzitter Nederlandse Vereniging van Wiskundeleraren) en **Robert Chamalaun** (voorzitter vakvereniging Levende Talen Nederlands).

Jullie vakverenigingen vinden dat leraren matig uit de voeten kunnen met de huidige kerndoelen van rekenen en wiskunde en Nederlands. Waarom?

Ebrina Smallegange: 'Ze zijn te vaag. Een voorbeeld uit onderbouw vo: "De leerling leert alleen en in samenwerking met anderen in praktische situaties wiskunde te herkennen en te gebruiken om problemen op te lossen." Dat is heel breed geformuleerd.'

Robert Chamalaun: 'Bij Nederlands speelt dat ook. Het vereiste kennisniveau is vaag omschreven. Het moet duidelijk zijn wat leerlingen minimaal moeten beheersen, eind po maar ook eind onderbouw vo, om door te kunnen in een examenprogramma. Maar in de doorlopende lijn po/vo is niet op alle punten duidelijk wat kinderen moeten kennen en kunnen. Daarbij komt dat de vakonderdelen van Nederlands – lezen, schrijven, spreken, luisteren – verkaveld zijn en los van elkaar staan, terwijl ze elkaar juist kunnen versterken.'

Dus leerlingen hebben niet genoeg kennis op zak als ze in de brugklas komen?

Smallegange: 'De overgang is soms best groot. In het vo komen leerlingen bijvoorbeeld ineens andere vaktermen tegen. Het is veelbelovend dat de kerndoelen voor po en vo nu samen ontwikkeld worden. Met hopelijk eveneens een betere aansluiting tussen onder- en bovenbouw in het vo.'

Chamalaun: 'Leraren constateren dat de kennis van leerlingen in de brugklas niet goed aansluit, in alle niveaus. Het verschilt per basisschool en het is niet zo dat het po het per definitie verkeerd doet. Maar het helpt niet dat de kerndoelen zo vaag zijn: het is onduidelijk waar je naartoe moet werken.'

Als vakverenigingen gaven jullie input op de startnotities Nederlands en rekenen en wiskunde, jullie zaten in de selectiecommissies voor de teams

kerndoelen en geven straks feedback op hun conceptvoorstellen. Wat zijn volgens jullie de grootste uitdagingen?

Smallegange: 'Er komt één set kerndoelen rekenen en wiskunde voor de hele onderbouw vo. Die kerndoelen moeten gelden voor alle leerlingen, met het risico dat ze wederom vaag geformuleerd worden. Bovendien komen er naast aanbodsdoelen ook beheersings- en ervaringsdoelen. Hoe maak je kerndoelen explicieter én geschikt voor alle niveaus, en dan ook nog eens voor verschillende leerjaren?'

Chamalaun: 'Bij Nederlands speelt veel tegelijkertijd, dat kan lastig zijn. Behalve de kerndoelen wordt er ook een advies voor het referentiekader taal opgeleverd. Verder moet er meer aandacht komen voor basisvaardigheden, wat ook in de kerndoelen een plekje krijgt. En dan is er nog het examenprogramma: de actualisatie daarvan is, overigens voor meer vakken, al in gang gezet, maar dat kun je niet los zien van wat er in de onderbouw vo en in het po gebeurt. Ook die aansluiting is essentieel.'

Op het centraal examen (CE) Nederlands hebben experts al langer kritiek, onder meer dat er slechts twee domeinen worden getoetst (leesvaardigheid en argumentatieve vaardigheden). Hoe kan het beter?

Chamalaun: 'De commissie die zich buigt over de actualisatie van het examenprogramma gaat onder andere kijken naar de verdeling tussen CE en schoolexamen (SE). Toets bijvoorbeeld ook schrijfvaardigheid in het CE en beleg de huidige CE-domeinen deels in het SE. Dat is een denkbaar scenario.'

Waar zijn leraren, behalve bij een doorlopende leerlijn, nog meer bij gebaat?

Chamalaun: 'Betekenisvolle contexten, door vakonderdelen of bijvoorbeeld het grammaticaonderwijs bij de moderne talen meer aan elkaar te koppelen.'

Smallegange: 'Zo'n vakoverstijgende aanpak zou ideaal zijn. Dit is hét moment om te integreren.' ■